

ესონტროლურებულ ირგანოთა შესაძლებლობის საფუძველზე მიმღები სამართალწარმოებისას გასატვალისწინებული რეგულაციები

პარა კუბლაშვილი

სახელმწიფო აუდიტის სამსახურის აუდიტორი

საკვანძო სიტყვები:

საბადასახადო, გადასახადი, სასამართლო

ადმინისტრაციულმა ექსმა საქართველოში ადმინისტრაციულ ადმინისტრაციულ ორგანოთა საქმიანობაზე სასამართლო კონტროლოს განხორციელებას. ამ პროცესში ერთ-ერთ ძირითად ფაქტორად წარმოჩენილ იქნა ადამიანის უფლებებისა და თავისუფლებების დაცვა. თუ ადმინისტრაციული ორგანოთა საქმიანობით დარღვეული იქნება ადამიანის უფლებები და თავისუფლებები, მათ უნდა ჰქონდეთ შესაძლებლობა მიმართონ დამოუკიდებელ სასამართლოს, შესაბამისად ნებისმიერი ადმინისტრაციული საქმიანობა, მიუხედავად მათი ფორმისა და მოვლენისა, ექვემდებარება სასამართლო კონტროლს.

ადმინისტრაციული სამართალწარმოების განვითარებისა და ადმინისტრაციული ორგანოების სასამართლო კონტროლის განხორციელებაში განმსაზღვრელი როლი ენიჭება ხელისუფლების დანაწილების პრინციპსა და მესამე ხელისუფლების - სასამართლო ხელისუფლების დამოუკიდებლობის გარანტიებს. ხელისუფლების დანაწილების პრინციპი მოითხოვს საკანონმდებლო, აღმასრულებელი და სასამართლო ხელისუფლების პარალელურად და არა იერარქიულად თანაარსებობას. თავის მხრივ, ადმინისტრაციული მართლმსაჯულების განხორციელება შესაძლებელია დამოუკიდებელი, ადმინისტრაციული ორგანოებისაგან გან-

ცალკავებული სასამართლოების მეშვეობით, იმ მოსამართლეების მიერ, რომლებიც საქართველოს კონსტიტუციის 84-ე მუხლის პირველი ნაწილის თანახმად ემორჩილებიან მხოლოდ საქართველოს კონსტიტუციისა და კანონს.¹

საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის VII1-ე და VII5 -ე თავში მოცემულია ადმინისტრაციულ სამართალწარმოებასთან დაკავშირებული რეგულაციები მაკონროლებელი ორგანოს მიერ მენარმის საქმიანობის შემოწმებისა და გადასახადის გადამხდელის ყადაღადადებული ქონების რეალიზაციასთან დაკავშირებით.²

ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის 211-ე მუხლის შესაბამისად - „პრძანებას მენარმის საქმიანობის შემოწმების თაობაზე მაკონტროლებელი ორგანოს შუამდგომლობის საფუძველზე გამოსცემს რაიონული (საქალაქო) სასამართლოს მოსამართლე ან მაგისტრატი მოსამართლე მენარმის ადგილსამყოფელის მიხედვით“, ამავე კოდექსის 2121-ე მუხლის შესაბამისად - „პრძანებას გადასახადის გადამხდელის ყადაღადადებული ქონების რეალიზაციის თაობაზე, საგადასახადო ორგანოს შუამდგომლობის საფუძველზე, გამოსცემს

¹ ვაჩინაძე მ., თოდრია ი., ტურავა პ., წევმლაძე ნ., 2005. საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის კომენტარი. (2), გვ.13.

² საქართველოსკანონი საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსი. (2).

რაიონული (საქალაქო) სასამართლოს მოსამართლე გადასახადის გადამხდელის ადგილსა- მყოფელის მიხედვით³.

მაკონტროლებელი ორგანოს საქმიანობაზე წინასწარი სასამართლო კონტროლის დაწესება მთლიანად ქართული პრეცენდენტია და მისი ანალოგი არ არსებობს, შესაბამისად, არ არსებობს ამგვარი სამართალწარმოების გამოცდილება და ქართული სასამართლო ამ შემთხვევაში, თავად ამკვიდრებს პრეცენდენტებს და განსაზღვრავს სტანდარტებს მაკონტროლებელი ორგანოს შუამდგომლობა გამომდინარეობს თუ არა კანონისმიერი დანიშნულებიდან და სამენარმეო საქმიანობის მიზნებიდან.³

საგადასახადო პრაქტიკაში ხშირია შემთხვევები, როდესაც ვალდებული პირები (გადასახადის გადამხდელები) თავს არიდებენ სახელმწიფო ვალდებულების შესრულებას - გადასახადებისაგან თავის არიდების გზით ან მათ აღარ გააჩნიათ ფინანსური ბერკეტები (მაგ. გაკოტრების შედეგად არ შეუძლიათ გადაიხადონ გადასახადები) სახელმწიფო ვალდებულებების შესასრულებლად. საგადასახადო კოდექსი ასეთ სამართლებრივ შემთხვევებსაც ითვალისწინებს სახელმწიფო ბიუჯეტში ვალდებული პირების მიერ გადასახადის გადახდევინებისათვის და მოცემულ სამართლებრივ ბერკეტს ეძღვნება საგადასახადო კოდექსის შესაბამისი მუხლები.⁴ საქართველოს საგადასახადო კოდექსის მიხედვით საგადასახადო ორგანოს უფლება აქვს, საგადასახადო დავალიანების გადახდევინების უზრუნველსაყოფად გადახორციელოს შემდეგი ღონისძიებები.⁵

- საგადასახადო გირავნობა/იპოთეკა
- მესამე პირზე გადახდევინების მიქცევა
- ქონებაზე ყადაღის დადება
- ყადაღადადებული ქონების რეალიზაცია
- საბანკო ანგარიშზე საინკასო დავალების წარდგენა
- გადასახადის გადამხდელის სალაროდან ნაღდი ფულის ამოღება

³ ვაჩნაძე მ., თოდრია ი., ტურავა პ., წეველაძე ნ., 2005. საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის კომენტარი. (3), გვ. 79.

⁴ ხარაზი ი., 2014. საგადასახადო დავალიანების გადახდევინების უზრუნველყოფა. ჟურნალი

'მართლმსაჯულება და კანონი' №3, (3), გვ. 65.

⁵ საქართველოსკანონი 'საქართველოსსაგადასახადოკოდექსი'. (3).

საგადასახადო ორგანოს შუამდგომლობის საფუძველზე გადასახადის გადამხდელის ყადაღადადებული ქონების რეალიზაციას წინ უსწრებს საგადასახადო დავალიანების გადახდევინების უზრუნველსაყოფის ღონისძიება როგორიცაა - პირის (გადასახადის გადამხდელის) საკუთრებაში არსებულ ქონებაზე ყადაღის დადება. საქართველოს საგადასახადო კოდექსის 241-ე მუხლის პირველი ნაწილის გათვალისწინებით - „საგადასახადო ორგანოს უფლება აქვს სასამართლოს გადაწყვეტილების გარეშე ყადაღა დაადოს პირის საკუთრებაში არსებულ ან/და მის ბაღანსზე რიცხულ (გარდა, ლიზინგით მიღებული ქონებისა) ნებისმიერ ქონებას, აღიარებული საგადასახადო დავალიანების უზრუნველყოფის მოცულობის ფარგლებში.“ პირის ქონებაზე ყადაღის დადებისას, ქონებრივი უფლების შეზღუდვის ხარისხი მდგომარეობს იმაში, რომ პირს ეკრძალება ყადაღადადებული ქონების განკარგვა, კერძოდ ქონების ნებისმიერი ფორმით გასხვისება, დაგირავება, იპოთეკით, უზუფრუქტით, სერვიტუტით ან აღნაგობით დატვირთვა, თხოვების, ქირავნობისა და იჯარის ხელშეკრულების დადება, სხვისთვის დროებით ან მუდმივ მფლობელობაში გადაცემა. ქონებაზე ყადაღის დადება გულისხმობს გადასახადის გადამხდელის (სხვა ვალდებული პირის) ქონების აღნერას და ამ ქონების განკარგვის აკრძალვას. ქონებაზე ყადაღის დადების ძირითადი დანიშნულებაა გადასახადის გადამხდელს (სხვა ვალდებული პირის) შეუქმნას ბარიერები, რათა მან ვერ შეძლოს ქონების გასხვისება ან სხვა გზით მისი დამალვა. მთლიანობაში ქონებაზე ყადაღის დადება საგადასახადო დავალიანების შესრულების უზრუნველყოფის ყველაზე მკაცრი საშუალებაა.⁶

თემის სენატიურობიდან გამომდინარე, მიგვაჩნია, რომ ქონებაზე ყადაღის დადება უნდა მოხდეს მხოლოდ სასამართლო გადაწყვეტილების საფუძველზე, რადგანაც უზრუნველყოფის ღონისძიება (ქონებაზე ყადაღის დადება) პირის საკუთრებაში არსებულ ქონებას ეხება, რომელიც მისი და მისი ოჯახის არსებობის საშუალებაა. ქონებაზე ყადაღის დადების, სახელმწიფოს სასარგებლოდ ქონების სასყიდლით თუ უსასყიდ-

⁶ ნადარაია ლ., როგავა ზ., რუხაძე კ., ბოლქვაძე ბ., 2012. საქართველოს საგადასახადო კოდექსის კომენტარი. წიგნი მეორე, (4), გვ. 404-405.

ლოდ ჩამორთმევა და მსგავსი დავები მხოლოდ სასამართლოს განსახილველი უნდა იყოს, მისი კომპეტურობისა და მიუკერძობლობის პრინციპიდიან გამომდინარე.⁷ აღნიშნულიდან გამომდინარე მართებული და კანონშესაბამისი იქნება საქართველოს საგადასახადო კოდექსის 241-ე მუხლის პირველი ნაწილის ჩამოყალიბება შემდეგი ფორმულირებით: (შესაბამისად უნდა მოხდეს მასთან მუხლის დანარჩენი ნაწილების შესაბამისობაში მოყვანა) - „პრძანებას პირის (გადასახადის გადამხდელის) საკუთრებაში არსებულ ან/და მის ბალანსზე რიცხულ (გარდა, ლიზინგით მიღებული ქონებისა) ნებისმიერ ქონებაზე ყადალის დადების შესახებ, აღიარებული საგადასახადო დაგვალიანების გადახდევინების უზრუნველყოფის მოცულობის ფარგლებში საგადასახადო ორგანოს შუამდგომლობის საფუძველზე, გამოსცემს რაიონული (საქალაქო) სასამართლოს მოსამართლე გადასახადის გადამხდელის ადგილსამყოფელის მიხედვით.“

საგადასახადო კოდექსის 242-ე მუხლი
განსაზღვრავს ყადაღადადებული ქონების რე-
ალიზაციის ან პირდაპირ სახელმწიფო საკუთრე-
ბაში გადაცემის წესს. კოდექსის 242-ე მუხლის
პირველი ნაწილის მიხედვით (ყადაღადადებული
ქონების რეალიზაცია) საგადასახადო ორგანოს ან
აღსრულების ეროვნული ბიუროს (აღსრულების
ეროვნული ბიუროს მიერ ქონებაზე ყადაღის
დადების პროცედურების განმხორციელების
შემთხვევაში) შუამდგომლობას პირის ყადაღა-
დადებული ქონების რეალიზაციის ან პირდაპირ
სახელმწიფო საკუთრებაში გადაცემის შესახებ
სასამართლო განიხილავს საქართველოს ადმინ-
ისტრაციული საპროცესო კოდექსით დადგენი-
ლი წესით. საგადასახადო ორგანო/აღსრულების
ეროვნული ბიურო უფლებამოსილია მოითხოვოს
მოვალის ყადაღადადებული ქონების პირდაპირ
სახელმწიფო საკუთრებაში გადაცემა მხოლოდ
იმ შემთხვევაში, თუ აღიარებული საგადასახადო
დავალიანება ქონების საბაზრო ღირებულების
ტოლია ან აღემატება მას. შუამდგომლობა პირის
ყადაღადადებული ქონების რეალიზაციის ან
პირდაპირ სახელმწიფო საკუთრებაში გადაცემის

7 ხარაზი ი., 2014. საგადასხადო დავალიანების
გადახდევინების უსრუტევოფა. ქურნალი
„მართომშვილიალია და აანონი“. №3. (5). ა. 76.

თაობაზე რაიონულ (საქალაქო) სასამართლოს უნდა წარედგინოს ქონებაზე ყადაღის დადების შესახებ აქტის შედგენიდან⁸ ერთი თვის ვადაში. აღსრულების ეროვნული ბიუროს მიერ ქონებაზე ყადაღის დადების პროცედურების განხორციელების შემთხვევაში, გადასახადის გადამხდელის ყადაღადადებული ქონების რეალიზაციის ან პირდაპირ სახელმწიფო საკუთრებაში გადაცემის თაობაზე რაიონულ (საქალაქო) სასამართლოს შუამდგომლობით მიმართავს უშალოდ აღსრულების ეროვნული ბიურო. ამასთან, როგორც საგადასახდო კოდექსის 242-ე მუხლის პირველი ნაწილშია ფიქსირებული საგადასახადო ორგანო/აღსრულების ეროვნული ბიურო უფლებამოსილია მოთხოვოს მოვალის ყადაღადადებული ქონების პირდაპირ სახელმწიფო საკუთრებაში გადაცემა მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ აღიარებული საგადასახადო დავალიანება ქონების საბაზრო ღირებულების ტოლია ან აღემატება მას. შესაბამისად, თუ მოვალის ყადაღადადებული ქონების საბაზრო ღირებულება ნაკლებია აღიარებულ საგადასახადო დავალიანებაზე, ყადაღადადებული ქონების პირდაპირ სახელმწიფო საკუთრებაში გადაცემის მოთხოვნა დაუშვებელია. საგადასახადო ორგანოს/აღსრულების ეროვნული ბიუროს შუამდგომლობაში მითითებული უნდა იყოს ქონების რეალიზაციის საკითხის გადაწყვეტისათვის შესაძლო მნიშვნელობის მქონე ყველა გარემოება. გარდა ამისა საგადასახადო ორგანოს შუამდგომლობა უნდა იყოს დასაბუთებული და მასში მითითებული უნდა იყოს გადასახადის გადამხდელის ზუსტი მონაკვეთი.⁹

შუამდგომლობას პირის ყადაღადადებული ქონების რეალიზაციის ან პირდაპირ სახელმწიფო საკუთრებაში გადაცემის თაობაზე განიხილავს რაიონული (საქალაქო) სასამართლოს მოსამართლე გადასახადის გადამხდელის

8 ოვე ქონებაზე ყადაღის დადების შესახებ 241-
ე მუხლი ჩამოყალიბებული იქნება ჩვენს მიერ
მთითოვებული ფორმულირებით, ამ შემთხვევა-
ში შეუძლებობა პირის ყადაღადადებული
ქონების რეალიზაციის ან პირდაპირ სახელმ-
წიფო საკუთრებაში გადაცემის თაობაზე რაიო-
ნულ (საქალაქო) სასამართლოს შესაძლებელია
წარვდგინოს ქონებაზე ყადაღის დადების შესახებ
შესაბამის ბრძანების გაცემიდან ერთი თვის ვადა-
ში (6).

9 ნადარიაძ ლ., როგავა ზ., რუხაძე კ., ბოლქვაძე ბ.,
2012. საქართველოს საგადასახადო კოდექსი კო-
მენტარი. წიგნი მეორე, (7), გვ. 416-417

ადგილსამყოფელის მიხედვით, საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსით დადგენილი წესით. საგადასახადო ორგანოს/აღსრულების ეროვნული ბიუროს შუამდგომლობის საფუძველზე გადასახადის გადამხდელის ყადაღადადადებული ქონების რეალიზაციის ან პირდაპირ სახელმწიფოს საკუთრებაში გადაცემის თაობაზე ბრძანებას გასცემს რაიონული (საქალაქო) სასამართლოს მოსამართლე შუამდგომლობის წარდგენიდან 14 დღის ვადაში. ამასთან მოსამართლე საგადასახადო ორგანოს/აღსრულების ეროვნული ბიუროს შუამდგომლობას განიხილავს ერთპიროვნულად. სასამართლო სხდომაზე შუამდგომლობის განხილვაში მონაწილეობენ საგადასახადო ორგანოს/აღსრულების ეროვნული ბიუროს წარმომადგენელი და ის გადასახდის გადამხდელი ან მისი წარმომადგენელი, რომლის ყადაღადადებული ქონების რეალიზაციის თაობაზე ბრძანების გაცემასაც ითხოვს საგადასახადო ორგანო. (გარდა იმ შემთხვევებისა, როდესაც ვერ ხერხდება მხარეთა მოწვევა). აღსანიშნავია, რომ მხარეთა გამოუცხადებლობა ან მათი მოწვევის შეუძლებლობა არ იწვევს საგადასახადო ორგანოს/აღსრულების ეროვნული ბიუროს შუამდგომლობის განხილვის გადადებას. საგადასახადო ორგანოს/აღსრულების ეროვნული ბიუროს შუამდგომლობის დასაბუთებულობის შემოწმების შემდეგ მოსამართლე გამოსცემს ბრძანებას გადასახდის გადამხდელის ყადაღადადებული ქონების რეალიზაციის ან პირდაპირ სახელმწიფოს საკუთრებაში გადაცემის თაობაზე შუამდგომლობის დაკაუმაყოფილების ან არდაკაუმაყოფილების შესახებ. მოსამართლის ბრძანება დგება სამ ცალად, რომელთაგანაც ერთი ეგზემპლარი ეგზავნება შუამდგომლობის წარმდგენ საგადასახადო ორგანოს/აღსრულების ეროვნული ბიუროს, მეორე გადასახდის გადამხდელს, ხოლო მესამე რჩება სასამართლოში.

მოსამართლის ბრძანება ყადაღადადებული ქონების რეალიზაციის ან პირდაპირ სახელმწიფოს საკუთრებაში გადაცემის ნაწილში ძალაში შედის ბრძანების გასაჩივრების ვადის ამონურვის შემდეგ. ამასთან, ბრძანების გასაჩივრება არ აჩერებს ბრძანების მოქმედებას. საჩივარი მოსამართლის ბრძანების გაუქმების თაობაზე შეიტანება ბრძანების გამომცემ სასამართლო-

ში, მხარისათვის ბრძანების ეგზემპლარის გადაცემიდან 48 საათში. მოსამართლე საჩივარს საქმის საქმის მასალებთან ერთად დაუყოვნებლივ უგზავნის სააპელაციო ინსტანციის სასამართლოს. საჩივარი სააპელაციო ინსტანციის სასამართლოში განიხილება შეტანიდან 10 დღის ვადაში. სააპელაციო ინსტანციის სასამართლოს ბრძანება საბოლოოა და გასაჩივრებას არ ექვემდებარება. საერთო წესის შესაბამისად ყადაღადადებული ქონების რეალიზაციის შესახებ მოსამართლის ბრძანების საფუძველზე გადასახადის გადამხდელის ყადაღადადებული ქონების აუქციონის წესით რეალიზაციას ახორციელებს საქართველოს იუსტიციის სამინისტროს მმართველობის სფეროში შემავალი საჯარო სამართლის იურიდიული პირი - აღსრულების ეროვნული ბიურო „სააღსრულებო წარმოებათა შესახებ“ საქართველოს კანონით დადგენილი წესით.¹⁰

საქართველოს საგადასახადო კოდექსის 57-ე მუხლის პირველის ნაწილის მიხედვით - „გარდაცვლილი პირის საგადასახადო დავალიანების გადახდა ეკისრება მის მემკვიდრეს სამკვიდრო ქონებაში მისი წილის პროპორციულად, სამკვიდრო მოწმობის მიღების დღიდან“, ამავე მუხლის მეხუთე ნაწილის შესაბამისად - გარდაცვლილი პირის საგადასახადო დავალიანება ჩამოიწერება თუ:

- გარდაცვლილ პირს არ ჰყავს მემკვიდრე;
- მემკვიდრემ უარი თქვა სამკვიდროზე;
- გარდაცვლილი პირის საგადასახადო დავალიანების მოცულობა აღემატება მემკვიდრეობით მიღებული ქონების ღირებულებას - საგადასახადო დავალიანების დარჩენილი თანხის ოდენობით;

საგადასახადო კოდექსი აღიარებს ანდერძით მემკვიდრეობის ოთხი რიგის მემკვიდრეს¹¹,

10 საქართველოს კანონი ‘საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსი’ (გვ 8).

11 საქართველოს კანონი ‘საქართველოს საგადასახადო კოდექსი’. 82-ე მუხლის მეოთხე ნაწილის ‘გ’, ‘გ.ა’, ‘გ.ბ’, ‘გ.გ’ და ‘გ.დ’ ქვეპუნქტები - ქონების ჩუქების ან/და ანდერძით მემკვიდრეობისას I, II, III და IV რიგის მემკვიდრეობად ითვლებიან შემდეგი პირები: გ.ა) | რიგის მემკვიდრეებად: მეუღლე, შვილი, ნაშვილები, შვილიშვილი, შვილიშვილის შვილი და მისი შვილი, მშობელი და მშვილებელი: გ.ბ) || რიგის მემკვიდრეებად: და, მმა, დისწული,

კუთხის სახელმწიფო განსხვავებით საქართველოს სამოქალაქო კოდექსისა რომლითაც განსაზღვრულია კანონით მემკვიდრეობის ხუთი რიგის მემკვიდრე. სამოქალაქო და საგადასახადო კოდექსების ზ/ალ-ნიშნული მუხლების შედარებითი ანალიზისას ვხვდებით როგორც არსებით ისე შინაარსობრივ განსხვავებას რომელიც უპირველეს ყოვლისა ნარმოჩნდება გადასახადის გადამხდელის ყადაღადადებული ქონების რეალიზაციის ან პირდაპირ სახელმწიფოს საკუთრებაში გადაცემის თაობაზე ადმინისტრაციული სამართლნარმოების დროს და რომელიც აუცილებლად საჭიროებს საკანონმდებლო დონეზე დაზუსტებასა და დახვეწას. კონკრეტულად:

1. გადასახადის გადამხდელის ყადაღადადებული ქონების რეალიზაციის შესახებ საგადასახადო ორგანოს შუამდგომლობის განხილვისას სასამართლო ვერ იმსჯელებს და ვერ გამოიტანს გადაწყვეტილებას სამოქალაქო კოდექსით გათვალისწინებული მეხუთე რიგის კანონით მემკვიდრის (ბიძაშვილები, დეიდაშვილები და მამიდაშვილები, ხოლო თუ ეს უკანასკნელი არ არიან, მაშინ მათი შვილები) საკუთრებაში არსებული ქონების რეალიზაციის ან პირდაპირ სახელმწიფოს საკუთრებაში გადაცემის თაობაზე (გარდაცვილილი პირის საგადასახადო ვალდებულების შესრულება), რადგანც როგორც ავლიშნეთ საგადასახადო კოდექსი იცნობს ოთხი რიგის მემკვიდრეს და მეხუთე რიგის კანონით მემკვიდრის საკუთრებაში არსებული ქონება საგადასახადო დავალიანების გადახდევინების დროს (ყადაღადადებული ქონების რეალიზაციისას) არ შეიძლება განხილული იქნას როგორც უშუალოდ გადასახადის გადამხდელის საკუთრებაში (მფლობელობაში) არსებული ქონება.

2. კანონმდებლობაში ერთგვარი ხარვეზი გვხვდება ასევე ყადაღადადებული ქონების რეალიზაციის თაობაზე საგადასახადო ორგანოს შუამდგომლობის სასამართლოში განხილვისას, როდესაც მემკვიდრეს, საანდერძო დანაკისრის (ლეგატი) შესაბამისად მოანდერძის მიერ დაკის-

ძმის შედეგი და მათი შვილები;

გ.გ) III რიგის მემკვიდრეებად: ბებია და პაპა, ბებიის დედამამა და პაპის დედამამა, როგორც დედის ისე მამის მხრიდან; გ.დ) IV რიგის მემკვიდრეებად: ბიძა(დედის მმა და მამის მმა), დედა და მამიდა; (9).

რებული აქვს რაიმე ვალდებულების შესრულება. კანონის მოთხოვნათა გათვალისწინებით - „მემკვიდრემ, რომელსაც საანდერძო დანაკისრის შესრულება დაევალა, უნდა შეასრულოს იგი ნაანდერძები სამკვიდროს ნამდვილი ღირებულების ფარგლებში, მამკვიდრებლის ვალების იმ ნაწილის გამოკლებით რომლის გასტუმრებაც მას შეხვდა“¹², თუმცა კანონი იმასაც ითვალისწინებს, რომ საანდერძო დანაკისრის მიმღებმა პასუხი არ უნდა აგოს მამკვიდრებლის ვალებისათვის.¹³ შესაბამისად ამ შემთხვევაში, საგადასახდო კოდექსის იმ მუხლის იმპერატივი, რომლითაც საგადასახდო ორგანოს უფლება აქვს მოითხოვოს საანდერძო დანაკისრის მიმღების მფლობელობაში არსებული ქონების რეალიზაცია, (გარდაცვილილი პირის საგადასახადო ვალდებულების შესრულება) ალოგიკურია, რაც პირველი ინსტანციის სასამართლოს არ ავალდებულებს გასცეს ბრძანება საგადასახდო ორგანოს შუამდგომლობის დაქმაყოფილების შესახებ.

განხილულ შემთხვევებში (გარდაცვილილი პირის საგადასახადო ვალდებულების შესრულება) სასამართლოს მიერ გასათვალისწინებელია საგადასახადო კოდექსის რეგულაცია უიმედო ვალის შესახებ¹⁴, უნდა მოხდეს საგადასახადო დავალიანების ჩათვლა უიმედო საგადასახო დავალიანებად და შესაბამისად მის ჩამოწერა საგადასახადო ორგანოს მიერ საგადასახადო კოდექსით დადგენილი წესით.

12 საქართველოს კანონი ‘საქართველოს სამოქალაქო კოდექსი’. (10)

13 საქართველოს კანონი ‘საქართველოს სამოქალაქო კოდექსი’. (11)

14 საქართველოს კანონი ‘საქართველოს საგადასახადო კოდექსი’. მე-8 მუხლის ოცდამეცრე ნაწილის ‘ა’ და ‘დ’ ქვეპუნქტები: უიმედო ვალი - საქონლის ან/და მომსახურების რეალიზაციის ან აღიაშნების ფარგლებში წიასწარი გადასახადის შედეგად გადასახადის გადამხდელის მიერ აღიარებული მოთხოვნა ან მისი ნაწილი, რომლის გადახდის ვადა გასულია და რომელიც არ იქნა ანაზღაურებული მიმღინარე საგადასახადო წლის ბოლომდე, ამასთანავე არსებობს ერთ-ერთი შემდეგი დოკუმენტი:

ა)სასამართლოს კანონიერ ძალაში შესული გადაწყვეტილება მოთხოვნის დაკმაყოფილებაზე უარის თქმის შესახებ;

დ)ცნობა მეწარმეთა და არასამეწარმეო (არაკომერციული) იურიდიული პირების რეესტრიდან რეგისტრაციის გაუქმების შესახებ ან გარდაცვალების ცნობა;(11).

ON THE BASIS OF THE PETITION OF CONTROLLED AUTHORITIES IN ORDER TO ALLOW FOR THE REGULATION DURING AN ONGOING COURT PROCEEDINGS

Paata Kublashvili

State Audit office of Georgia, Auditor

REZUME

Key words:

TAX, TAXATION, COURT

Thus, in view of the above, it can be said that the request of the tax authority must take into account not only of administrative regulations of the Administrative Procedure Code, but under the provisions of the Tax Code of the taxpayer and his tax obligations. Topics such as due to the nature of the event to ensure the payment of tax arrears- a person (the taxpayer) for the property was seized by the tax authority should not be carried out without a court decision,

court Seized property of the taxpayer, the tax authority is also considering a motion to be considered by the Civil Code and the fifth row of the legal heirs of their own property, which can not be viewed as the taxpayer-owned property. At issue should be considered in relation to the Civil Code of legataris's possession (use) of the property, which can not be dealt with by the court as the taxpayer-owned property.

Notes:

1. Vachnadze M., Todria I., Turava P., Tskepladze N., 2005. The comments of the Administrative Procedure Code. (2), p. 13. (GEO)
2. The Law of 'Administrative Procedure code. " (2). (GEO)
3. Vachnadze M., Todria I., Turava P., Tskepladze N., 2005. The comments of the Administrative Procedure Code. (3), p. 79. (GEO)
4. Kharazi I., 2014. The tax liability provision. Journal of Justice and Law' "№3, (3), p. 65. (GEO)
5. The Law ` of the tax code. " (3). (GEO)
6. Nadaraia I., Rogava G., Rukhadze J., Bolqavadze B., In 2012. The comments of the Tax Code. Book II, (4), pp. 404-405. (GEO)
7. Kharazi i., 2014. The tax liability provision. Journal of Justice and Law ' "№3, (5), p. 76. (GEO)
8. If the seizure of Article 241 will be laid down by the formulation, in this case the motion of the seized property or to state ownership transfer of the district (city) court may be submitted to the seizure of the decree from the one-month period (6).

9. Nadaraia I., Rogava g., Rukhadze j., Bolqvadze b., In 2012. The comments of the Tax Code. Book II, (7), pp. 416-417. (GEO)
10. The Law of 'Administrative Procedure code. " (p 8). (GEO)
11. The Law ` of the tax code. " Article 82 of the Fourth ` c ", ` i", ` GB ", ` cc" and ` cd " respectively- the disposal of property and / or testamentary succession I, II , III and IV are considered the next generation of as heirs: i) I line of succession: spouse, child, adopted child, grandchild, great grandchild and her child, the parent and the adoptive parent:
Cb) II line of succession, and, brother, niece, nephew and their children;
Cc) III line of succession grandmother and grandfather, grandmother and father, mother, grandfather and father, both the mother's and father's side; Cd) IV line as heirs: uncle (mother's brother and father's brother), aunt; (9). (GEO)
12. The Law ` the Civil Code ". (10) (GEO)
13. The Law ` the Civil Code ". (11) (GEO)
14. The Law ` of the tax code. " Article 8 of the 29 ` a "and ` d": bad debt- the goods and / or services as a result of the sale or the scope of the pre-tax demand by the taxpayer or a part of the payment term has expired and has not been paid By the end of the current fiscal, while there is one of the following documents:
A) a valid court decision on the request is denied;
D) A certificate of non-entrepreneurial (non-commercial) legal entities or cancel the registration of the death certificate; (11).